

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1234
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.12.2023/35
Karar Numarası : 2023/1026
Başvuran : 1. S.Ç.
2. N.B.
3. B.K.
4. H.K.
5. V.A.
6. K.K.
7. Y.K.
8. K.G.
9. M.K.
10. M.S.
11. U.S.K.
12. V.Y.
Başvuran Vekili :-
Adres :-
Muhatap Kurum/Kişi : Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres :-

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurana ve Kurumdaki bir grup mahpusa dışarıdan gönderilen eşyaların kabul edilmemesi, dilekçelerinin işleme alınmaması ve radyo bulundurulmasına izin verilmemesi iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuranlar, başvuru dilekçesinde özetle:

a. İdare ve Gözlem Kurulunun 2019/... sayılı kararıyla iç giyim, çorap gibi malzemelerin dışarıdan gönderilmesi halinde kendilerine verilmediğini, bu karara karşı İnfaz Hakimliğine itiraz edildiğini, İnfaz Hakimliği kararında Kurum kararının yasal mevzuata uygun olduğunun belirtildiğini,

b. Söz konusu karara itiraz edilmesine rağmen uygulamanın devam ettiğini, 23/5/2022 tarihinde İnfaz Hakimliğine toplu dilekçe yazıldığını, ancak dilekçelerin keyfi bir şekilde İnfaz Hakimliğine gönderilmediğini,

c. Her mahpusun radyo ve televizyon yayınlarından yararlanma hakkının mevcut olmasına rağmen radyo taleplerine ilişkin dilekçelerine cevap verilmediğini, itiraz edebilmek için resmi karar istediklerinde “*Genelge gizlidir, size veremeyiz. İstedığınız yere başvurun.*” şeklinde cevap verildiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Kurumdaki mahpus sirkülasyonunun artmasından dolayı oda ve eklentilerinde çok fazla eşyanın

olduğu ve Kuruma çok fazla eşyanın girip çıktığı, eşyaların denetiminde zorluklar yařandđı ve güvenlik zafiyetinin oluşmasından endişe edildiği,

b. Bu nedenle İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla mahpuslara getirilecek eşyalarda kısıtlamaya gidildiği, i amaşını ve çorap gibi eşyaların getirilmesinin yasaklandđı,

c. Radyo dinleme olanağının tehlikeli mahpuslar bakımından kısıtlanabileceği, terör rgt mensubu mahpusların radyo dalgaları yoluyla Şifreli mesaj iletişiminde bulunması riskinin mevcut olması dolayısıyla söz konusu mahpusların radyo bulundurmasına izin verilmemesi yönünde karar alındđı ifade edilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuranlar tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. FM radyolara ilişkin bir yasak olmadđı halde bu tür radyoların kullanılmadđı,

b. İlgili kurumlara gönderilen dilekçelerin işleme konulmadđı ifade edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Dilekçe hakkı*" başlıklı 74'üncü maddesine göre; "*Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve Őikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Kendileriyle ilgili başvurmaların sonucu, gecikmeksizin dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.*"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun "*zgrlğnden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre; "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptđı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadđına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı*" başlıklı 67'nci maddesine göre: "*(1) Hükümlü, ceza infaz kurumlarında merkez yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir (...) (4) Bu haklar, tehlikeli hlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.*"

10. 5275 sayılı Kanun'un "*Hkmlye dışarıdan gönderilen hediye yi kabul etme hakkı*" başlıklı 69'uncu maddesine göre: "*Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlü, iki ayda bir kez, ayrıca dini bayram, yılbaşı veya kendi doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan bir hediye yi kabul etme hakkına sahiptir. ocuk ve altmış beş yaşını tamamlamış hükümlüler ile beraberinde çocuğu bulunan kadın hükümlüler, idare ve gözlem kurulu tarafından alınacak karar*

doğrultusunda belirtilen zaman dilimi dışında da hediye kabul edebilir. Bunun esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir.”

11. 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in "Giyim eşyaları" başlıklı 7'nci maddesine göre: "(1) Hükümlülerin koğuş, oda ve eklentilerinde birer adet palto, manto ve mont, iki adet ceket veya ceket yerine kullanılabilen hurka, dört adet pantolon ve/veya etek, bayan için iki adet elbise, bir takım eşofman, dört adet gömlek, iki adet kazak, iki takım pijama, bir spor ayakkabısı, bir kışlık ayakkabı, bir iskarpin, üç adet tişört, iki adet kravat, bir adet kemer, gerektiği kadar iç çamaşırı, çorap, bir terlik, havlu ve bir bornoz ile kaşkol, 25/11/1925 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisâsı Hakkında Kanuna aykırı olmayan bir adet şapka bulundurulmasına izin verilir. (2) Hükümlüler; ceza infaz kurumu dışından getirilmesine izin verilen giyim eşyalarından eskijenlerini, yenileriyle değiştirebilir." Mezkûr Yönetmelik'in "Elektrikli eşyalar" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrası ise: "Koğuş, oda ve eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla, bir adet otuz yedi ekran televizyon ile elektrikli su ısıtıcısı, saç kurutma makinesi ve büro tipi buzdolabı ile kurumun bulunduğu coğrafi bölgenin iklim koşulları dikkate alınarak, her koğuş veya odada bir adet vantilatör bulundurulmasına izin verilebilir. Ayrıca her hükümlü, kurum kantininden satın almak kaydıyla bir adet kulaklıklılı küçük el radyosu bulundurabilir." hükmünü haizdir.

12. 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı" başlıklı 75'inci maddesine göre: "(1) Hükümlü, kurumlarda merkezi yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir. (2) Merkezi yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. Her ne biçimde olursa olsun dışardan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarlar kuruma alınmaz. (3) Kapalı ve açık kurumlar ile çocuk eğitim evlerinde ancak eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebilir. Eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internetten yararlanılabilir. Hükümlü, odasında bilgisayar bulunduramaz. Ancak Bakanlığın uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın kuruma alınmasına izin verilebilir. (4) Bu haklar, idare ve gözlem kurulu kararı ile tehlikeli hükümlü oldukları saptananlar veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir. (...)" Mezkûr Yönetmelik'in "Dışarıdan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı" başlıklı 77'nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre: "Hükümlü, hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir (...)"

13. Başvuranların dışarıdan gönderilen eşyaların kabul edilmediği iddiasına ilişkin olarak muhatap Kurum tarafından gönderilen ekler incelendiğinde; 10/12/2021 tarihinde İdare ve Gözlem Kurulu tarafından iç çamaşırı, çorap, atlet, terlik, battaniye, nevresim takımı, havlu, bornoz, şişme mont, yelek, kargo cepli pantolon, kupa bardak, kahvaltı tabağı ile koliyle gönderilen kişisel-çevresel temizlik malzemesi, el işi malzemesi ve her türlü tıbbi malzeme, elektronik ve dijital malzeme, çanta/valiz ile gönderilen eşyalar da dahil birtakım eşyaların mahpuslara verilmeyeceğine ilişkin karar alındığı tespit edilmiştir. Mevzuat hükümlerine dayanılarak alındığı anlaşılan bu karar ile Kurum güvenliğinin tehlikeye düşürülmemesi ve Kuruma yasak eşya-madde sokulmasının engellenmesi amaçlandığı, uygulamanın meşru ve orantılı olduğu anlaşıldığından muhatap Kurum tarafından kötü muamele

yasağının ihlal edilmediği değerlendirilmiştir.

14. Başvuranların, dilekçelerinin işleme konulmadığı iddialarının, uyuşmazlık konuları hakkında İnfaz Hâkimliğinin itiraz üzerine verdiği kararların bulunduğu da göz önüne alındığında açıkça dayanaktan yoksun olduğundan kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

15. Başvuranların FM radyo bulundurulmasına izin verilmediği iddiasına ilişkin olarak muhatap Kurum tarafından gönderilen ekler incelendiğinde; 15/5/2019 tarihinde İdare ve Gözlem Kurulu tarafından Kurumda terör suçundan hükümlü/tutuklu olarak bulunanların terör örgütü mensubu mahpuslarla uzun-orta-kısa dalga (AM, MW, SW, LW) radyo frekansları üzerinden yayımlanan mesajlarla örgütsel iletişim sağlamaya ve talimat vermeye çalıştıkları, gerekli güvenlik tedbirlerinin alınabilmesi için açık veya şifreli mesaj ve/veya eylem talimatı verilmesinin önüne geçmek amacıyla sadece FM bantlı radyo kullanımına izin verilmesine ilişkin karar alındığı tespit edilmiştir. Ayrıca başvurular, kantinden FM bantlı radyo taleplerine ilişkin herhangi bir dilekçe sunmamışlardır. Bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda, başvuruların FM bantlı radyoların kullanımına izin verilmediğine yönelik iddiaları bağlamında muhatap Kurum tarafından kötü muamele yasağının ihlal edilmediği değerlendirilmiştir.

16. Sonuç olarak; ceza infaz kurumundaki tutulma koşulları bir bütün olarak değerlendirildiğinde, yukarıda açıklanan nedenlerle başvurudaki iddialar kapsamında hak ihlaline varan bir uygulamanın bulunmadığı, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında kötü muamele yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

06/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye